

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

Secondary: Communication Skills

Mapanuring Mambabasa Ka Ba?

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Mapanuring Mambabasa Ka Ba? Session Guide Bilang 1

I. MGA LAYUNIN

1. Nailalarawan ang iba't ibang uri ng hindi tama o hindi sapat na impormasyon
2. Natutukoy ang magkakasalungat na impormasyon sa teksto
3. Naipahahayag ang malikhaing ideya at pasiya bunga ng kritikong pag-iisip

II. PAKSA

- a) **Aralin 1:** Hindi Tama o Hindi Sapat na Impormasyon, pp. 4-12

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:

Malikhaing pag-iisip, mabisang pakikipagtalastasan

- b) **Mga Kagamitan:** *brown paper*, markers, *tape*, *bond paper*, mga pabalat ng gamot, de lata at iba pang mga pinagbalutan ng pagkain o *food labels*, mga lumang dyaryo, magasin, songhits, mga anunsiyo at pamplet

III. PAMARAAN

- a) **Panimulang Gawain**

1. **Balik-aral**

- Kumustahin ang mga mag-aaral at sandaling magkuwentuhan ng mga karanasan tungkol sa natapos na modyul at aralin.

2. **Pagganyak – Laro: Name Game!**

- Sa pamamagitan ng kilos at “facial expressions” lamang, sisikapin na ipahayag ang mga mensahe.
- Magtalaga ng 3-5 mag-aaral na gagawa nito samantalang ang iba ang siyang huhula ng mga mensahe. Mga halimbawa ng mensahe ay ang mga sumusunod:
  - positibong pag-iisip
  - edukasyon
  - pag-asa
  - bagyo
  - panaginip
  - ambisyon
- Batay sa antas at “exposure” ng mga mag-aaral, maaaring palitan ng IM ng mga mas angkop na mensahe at ideya ang mga halimbawa. Ang paligsahan ay maaaring papangkat o indibidwal.

- Bigyan ng kaunting pabuya ang mga magwawagi.

b) Panlinang na Gawain

1. Paglalahad: Makasusunod ka ba?

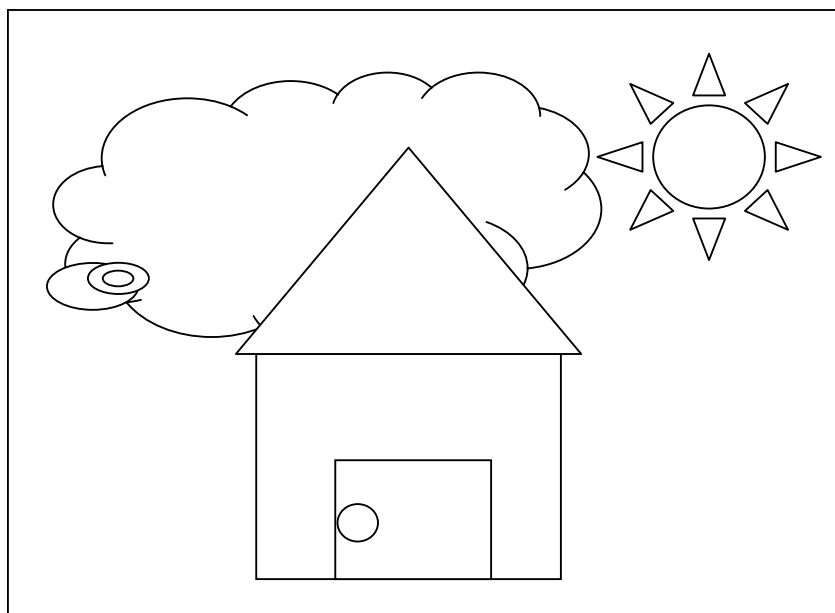
- Mamahagi ng malinis na *bond paper* sa mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng bolpen, ipagawa sa kanila ang mga panuto sa ibaba. Babasahin ng IM ang bawat panuto nang dalawang beses at magbigay ng sapat na panahon sa pagdodrawing ng mga mag-aaral bago basahin ang kasunod.

- Itiklop ang papel sa dalawa.
- Gumuhit ng parisukat.
- Gumuhit ng tatsulok.
- Gumuhit ng isa pang parisukat.
- Gumuhit ng bilog.
- Gumuhit ng ulap.
- Gumuhit ng araw.

- Habang sinusunod ng mga mag-aaral ang mga panuto, dapat iwasan ng IM na sumagot ng kahit anong tanong mula sa mga mag-aaral. Samantala, hayaan ang mga mag-aaral na magtanungan sa isa't isa.

2. Pagtatalakayan 1

- Pagkatapos ng pagdrowing, hayaan ang mga mag-aaral na magpalitan ng papel at ibahagi sa kapareha ang kanyang ginawa. Sa puntong ito, ipakita ang drowing sa ibaba at tanungin ang mga mag-aaral kung katulad ba nito ang kanilang ginawa.

- Maaring wala ni isa man ang makakabuo ng ganitong drowing. (Sa katotohanan, kulang sa detalye ang mga panuto kaya imposible na may makasusunod nang wasto sa mga panuto!) Ipatukoy sa mga mag-aaral kung bakit hindi kawangis ng nasa larawan ang kanilang ginawa sa pamamagitan ng mga sumusunod na tanong:

- Bakit hindi ninyo naidrowing nang eksakto ang larawan?
- Ano ang kulang sa mga panuto?
- Paano ninyo iwawasto ang mga panuto?

(Sa puntong ito, matutukoy ng mga mag-aaral ang kakulangan ng detalye sa mga impormasyon.)

- Idikit sa dingding ang kopya ng mga panuto upang makita ng lahat. Ipasubok sa mga mag-aaral na dagdagan at iwasto ang mga detalye ng bawat panuto. Halimbawa:

Panuto : Gumuhit ng tatsulok.
Isinaayos na panuto : Gumuhit ng malaking tatsulok sa itaas ng kuwadrado.

(Ang panuto ay mas malinaw at espisipiko dahil nakasaad ang laki at lokasyon ng tatsulok.)

- Isa-isang talakayin ang mga panuto at subuking ipawasto sa mga mag-aaral.
- Ipamulat sa mga mag-aaral na ang pagwawasto ng mga panuto ay nakatutulong upang maging maliwanag ang mga ito at maging mas madaling sundin.

Pagtatalakayan 2

- Pabuksan ang Modyul sa pahina 7 at hayaang basahin ng dalawang “volunteers” ang dayalog sa telepono sa pagitan nina Ginang Wee at Ginang Tee na may kinalaman sa pagbibigay ng maling impormasyon.
- Talakayin ang mga problemang naidudulot ng pagbibigay ng maling impormasyon. Hayaang magbigay ang mga mag-aaral ng kanilang mga karanasan tungkol dito.
- Pag-usapan ang mga talata na nasa loob ng mga kahon. Ang mga ito ay matatagpuan sa pahina 8 at 10 ng Modyul. Mas makabubuti kung ang mga talata ay isulat sa isang *brown paper* at idikit sa dingding o pisara upang makitang mabuti ng lahat ng mag-aaral at mapag-aralan nang sabay-sabay.

Talata 1

Nang dumating kami sa ospital, magugulatin pa sa matandang mali-mali ang aking ina. Nang makita niyang gising na ang aking lola, lumiwanag ang kanyang mukha na parang bombilya. Nang yakapin ako ni lola, parang bulkang sasabog ang aking dibdib.

Talata 2

Tatlong taon si Ana. Hiniling ng kanyang ina na pumunta siya sa palengke at mamili ng mga pagkain at groseriya para sa nalalapit na pista.

- Ipatukoy sa mga mag-aaral kung ano ang problema at kung may mali sa mga talata. (Ang una ay labis ang impormasyon samantalang ang pangalawa naman ay ilohikal.)
- Hikayatin ang mga mag-aaral na buksan ang Modyul sa mga pahinang nabanggit sa itaas upang suriin ang mga nakasaad na kaalaman sa Modyul at ituwid ang mga talata.

3. Paglalahat

- Ipalahad sa mga mag-aaral ang mga katangian ng imperpektong impormasyon.
  - Kulang sa detalye
  - Maling detalye
  - Sobra at hindi kailangang detalye
  - Ilohikal o magkakasalungat na ideya
- Ipabasa at talakayin ang Alamin Natin at Tandaan Natin sa pahina 12 ng Modyul.
- Ipahambing ang mga sagot sa Batayang Pagwawasto sa pahina 29.

4. Pagpapahalaga: **Scenario building**

- Maglarawan ng isang sitwasyon, halimbawa ay isang piknik kung saan ang lahat ng mag-aaral at IM ay nagtakda na magtagpo-tagpo upang ipagdiwang ang pagtatapos ng kanilang learning session. Ito ang impormasyon na ipinamahagi sa lahat:

Piknik!

June 15, umaga sa tabing ilog ng pinakamalapit na bayan

Sa mga dadalo:

Maghintayan sa sakayan. Sa mga maaagang darating, puwede nang mauna sa venue!

- Itanong sa mag-aaral ang mga ito:
  - Kung nais mong sumama sa piknik at kung mababasa mo ang ganitong anunsiyo sa araw ng inyong pag-alis, ano ang gagawin mo?
  - Maliwanag ba ang anunsiyo?
  - Sinasabi ba kung anong oras ang piknik at kung saan ang espisipikong ilog at bayan ito magaganap?
  - Ikaw ba ay maghihintay o mauuna na sa lugar?
  - Sino ba ang nag anunsiyo?
  - Ano ang magiging epekto ng mga mali at ilohikal na impormasyon sa inyong plano?
  - Makararating kaya ang lahat?
- Bumuo ng “scenario” at pahulaan ang mangyayari kung hindi maintindihan ang anunsiyo. Talakayin ang bibigay na “scenario”.
- Hayaang pag-usapan ng mga mag-aaral ang sitwasyon na ito. Sa panghuli, tanungin ang mga mag-aaral kung bakit mahalaga ang wasto, tama at sapat na impormasyon sa maayos na pagsasamahan at pagsusunuran ng mga miyembro ng pangkat o komunidad.

5. **Paglalatap**

- Hayaang kumuha ng kapareha ang bawat mag-aaral sa klase. Sa loob ng 2 minuto, ididikta ng unang mag-aaral ang paraan sa pagluluto ng isang putahe sa kanyang kapareha na siya namang isusulat nito sa malinis na papel.
- Pagkatapos ng 2 minuto, hayaang pag-aralan ng magkapareha ang kanilang ginawa at sikaping iwasto kung may pagkakamali.
- Kapag handa na ang lahat, ipabasa sa bawat magkapareha ang kanilang mga pamamaraan. Hayaan ang ibang mag-aaral na magtanong at magwasto ng mga kakulangan.
- Maaaring gamitin ang pisara o *brown paper* sa pag-uulat ng bawat magkapareha.
- Sa gawaing ito, maaari rin na ibang uri ng gawain ang piliin ng mag-aaral. Halimbawa: paano magtanim ng palay, paano pumunta sa bayan, paraan ng pag-aalaga ng baboy o paraan ng pananahi ng kurtina.

IV. PAGTATAYA

- Maghahanda ang IM ng mga pabalat ng gamot, de lata at iba pang mga pinagbalutan ng pagkain o *food labels* na naglalaman ng iba't ibang impormasyon. Maaari rin na gumupit ng bahagi ng mga lumang dyaryo, magasin, songhits, mga anunsiyo, pamplet at kung anu-ano pa. (Maaaring italaga sa mga mag-aaral ang pagdadala ng mga ito bago pa man gawin ang aralin na ito.)
- Ikalat ang mga materyales na ito sa mesa at ipasuri sa mga mag-aaral. Hayaan ang mga ito na sumuri ng kahit gaano karami na materyales.
- Pagkatapos ng sapat na oras ng pagsusuri, ipaulat sa klase and kanilang mga natagpuan na hindi tama, hindi sapat o magkakasalungat na impormasyon. Hayaan din silang magbigay ng puna tungkol sa papaano ibinahagi ang impormasyon. Kung sa tingin ng mga mag-aaral ay perpekto ang mga impormasyon, hayaan silang mangatuwiran at ilahad ang kanilang opinyon.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Hikayatin ang mga mag-aaral na bumasa ng isang lathalain o teksto mula sa diyaryo, magasin, anunsiyo o aklat.
- Ipatala sa kanila ang mga naunawaan mula sa kanilang binasa.
- Ibigay ang mga batayang tanong:
  - Ano ang mga naging karanasan mo sa iyong pagbababasa?
  - Madali mo ba itong naunawaan?
  - Ano ang mga estratehiya na iyong ginamit upang maging mas madali ang iyong pag-unawa sa binasa?
- Ipabahagi ang kanilang tala at karanasan sa klase sa susunod na sesyon.

Mapanuring Mambabasa Ka Ba? Session Guide Bilang 2

I. MGA LAYUNIN

1. Nahihinuha ang layunin, punto de bista, mga ideya at damdamin ng may akda
2. Natutukoy ang mga dahilan upang maging makatuwiran ang konklusyon
3. Nasasabi ang kalalabasan ng mga pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari
4. Nakagagawa ng *generalization* mula sa mga espisipikong detalye
5. Naipahahayag ang malikhaing ideya at pasya bunga ng kritikong pag-iisip

II. PAKSA

- a) **Aralin 2:** Mga Estratehiya sa Mapanuring Pagbabasa, pp. 13-22

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:

Malikhaing pag-iisip, mabisang pakikipagtalastasan

- b) **Mga Kagamitan:** Mga plakard, kopya ng awit na “Maging Sino Ka Man”, graph, brown paper, markers, tape

III. PAMARAAN

a) **Panimulang Gawain**

1. **Balik-aral**

- Sandaling balikan ang natapos na aralin tungkol sa iba’t ibang uri ng hindi tama o hindi sapat na impormasyon. Ipatukoy kung bakit mahalaga ang wasto at tumpak na impormasyon sa pangaraw-araw na pamumuhay.
- Ipakita ang nilalaman ng Subukan Natin sa pahina 13. Itanong kung naintindihan ito ng mga mag-aaral. Ipasabi ang dahilan kung hindi naintindihan.

2. **Pagganyak: “Knowing you, knowing me”**

- Pagpareha-parehahin ang mga mag-aaral.
- Hayaang umisip ang bawat isa ng isang bagay na naglalarawan ng kanyang mga katangian, ugali at paniniwala. Halimbawa: lastiko para sa isang tao na *flexible* at hindi nagrereklamo sa mga paiba-iba at nagbabagong mga gawain at sitwasyon.

- Ipasulat sa papel ang naisip na bagay ng bawat isa. Ipabasa ito sa kapareha at pahulaan ang mga katangian ng nauna batay sa bagay na ibig niyang ihalintulad ang kanyang sarili.
- Hilingin na magpalitan ng tungkulin ang magkapareha at magbahagihan ng mga impormasyon tungkol sa kanilang mga sarili.

b) Panlinang na Gawain

1. Paglalahad: *Kilalanin si “Rocky”*

Paraan:

- Maghanda ng mga plakard na naglalaman ng mga pangungusap na bumubuo ng isang kuwento tungkol sa pangunahing tauhan na si Rocky. Isulat nang malalaki ang bawat pangungusap sa isang plakard. May 10 pangungusap na bumubuo sa kuwento. Ito ay halaw mula sa Ingles na bersiyon. Ang mga pangungusap ay ang mga sumusunod:

1. Nagpumiglas si Rocky.

2. Batid niya na sandaling panahon na lamang ang natitira.

3. Kailangan niyang kumilos sa lalong madaling panahon.

4. Mahigpit ang pagkakahawak sa kanya ngunit hindi niya dapat pakawalan ang pagkakatong ito.

5. Sa hindi inaasahang pagkakataon, nakalas ang kadena na nagpapahirap kay Rocky.

6. Walang inaksayang panahon si Rocky, tumakbo siya nang walang patid.

7. Luminga-linga si Rocky, malayo na pala ang kanyang narating.

8. Wala na ang mga humahabol sa kanya. Marahil ay napagod na ang mga ito.

9. Sa wakas malaya na si Rocky.

10. Agad siyang nagpahinga habang kumakawag ang buntot.

- Isa-isang idikit sa pisara o dingding ang bawat pangungusap. Ang mga pangungusap ay may sadyang pagkakasunod-sunod. Sa bawat pangungusap na ididikit ng IM at mababasa ng mga mag-aaral, hayaang hulaan nila kung sino si Rocky sa pamamagitan ng pagdidikit ng plakard na nagsasaad na: “Si Rocky ay isang _____.”
- Ituloy ang pagbibigay ng impormasyon at hayaang hulaan ng mga mag-aaral kung ano si Rocky pagkatapos ng bawat pangungusap. Hayaan silang magusap-usap at magpalitan ng opinyon. Isulat sa pisara ang lahat ng maaari nilang isagot kung sino nga ba si Rocky.
- Bago idikit ang pangsampu at huling pangungusap, ipabasa sa lahat ang 9 na pangungusap sa pisara. Basahin ng IM ang lahat ng naging sagot ng mga mag-aaral. Mga posibleng sagot ay si Rocky ay isang preso, wrestler, boksingero, magnanakaw at iba pa.
- Kapag naidikit na ang huling pangungusap, malalaman na ng lahat na si Rocky pala ay isang aso!

2. Pagtatalakayan 1

- Tanungin ang mga mag-aaral kung inakala ba nila na si Rocky pala ay isang aso. (Maaaring wala ni isa man ang nag-akala na si Rocky ay isang aso.) Ituon ang mga mag-aaral na pag-isipan at subuking sagutin ang mga sumusunod:
  - Nasuri ba ninyo nang husto ang inyong binasa?
  - Nahulaan ba ninyo ang magiging wakas ng kuwento?
  - Naunawaan ba ninyo ang punto de bista, ideya at damdamin ng may akda?
  - Ano sa palagay ninyo ang pagturing ng may akda kay Rocky?
  - Makatuwiran ba ang konklusyon na si Rocky ay isang aso?
  - Batay sa mga detalye ng kuwento, ano ang masasabi ninyo sa may akda ng munting kuwento na ito? Ano ang masasabi ninyo sa kanyang akda?

Pagtatalakayan 2

- Pabuksan ang Modyul sa pahina 15. Ipabasa ang isang sipi o *passage* na nasa kahon sa ilalim ng “Basahin Natin Ito”. Ang sipi ay tungkol sa paglalarawan ng isang anghel sa kanyang sarili.
- Talakayin ang mga salita na ginamit o *images* na nagpapahiwatig na tungkol sa isang anghel ang sipi. Ipasulat ang mga salitang ito sa papel. Ilan sa maaaring isulat nila ay:
  - “puting balahibo”
  - “sutlang satin”
  - “pumapailanlang sa alapaap”
  - “nagmamahal”
- Ipatukoy ang punto de bista o “point of view” sa pagsasalaysay ng sipi. Ipatukoy din ang mga salita na nagpapahayag ng punto de bista. (ang mga salitang “ako” at “akin” na ginamit sa teksto ay nagpapakita na ang punto de bista ay *first person* na perspektibo.
- Ipatukoy din ang mga salitang nagpapahayag ng damdamin ng anghel sa teksto. Ang mga ito ay:
  - “punong-puno ng kaligayahan”
  - “lumulundag ako”
  - “lumilipad”
  - “hindi ko mapaniwalaan ang kagandahan ng mundo”
- Hikayatin ang mga mag-aaral na magbigay ng konklusyon tungkol sa pangkalahatang damdamin ng may akda sa teksto.
- Alamin kung sa paanong paraan maaaring ihalintulad ang karanasan at damdamin ng isang anghel. Maaaring isagot nila ang pagsakay sa eroplano, helikopter, pagtayo sa isang mataas na lugar kagaya ng bundok o gusali at iba pa.

Pagtatalakayan 3

- Pabuksan ang Modyul sa pahina 19-21. Talakayin ang iba pang estratehiya na maaaring gamitin sa mapanuring pagbabasa.
- Ipabasa ang artikulo na nasa kahon sa pahina 2 ng Modyul. Una, ipabasa ang teksto nang malakas at sabay-sabay. Ipatukoy sa mga mag-aaral kung ano ang nauunawaan nila. Ipasulat ang mga sagot sa pisara.
- Sa pangalawang pagkakataon, ipabasa ang teksto nang mahina. Tanungin muli ang mga mag-aaral kung ano ang mga naunawaan nila. Ipasulat sa pisara ang mga sagot.

- Sa puntong ito, tanungin ang mga mag-aaral kung sa anong paraan mas nauunawaan nila ang teksto: sa malakas at sabayang pagbabasa o sa mahina at indibidwal na pagbabasa?
- Hayaan silang pumili ng mas naibigan nilang pamamaraan at hayaan silang magbigay ng opinyon.
- Ipakilala sa mga mag-aaral ang dalawang estratehiya.
  - “Reading-aloud approach”
  - “Silent individual reading approach”

3. Paglalahat

- Ipatukoy sa mga mag-aaral ang mga kakayahan na makatutulong sa kanila upang maging isang mapanuring mambabasa.
- Tulungan ang mga mag-aaral na tukuyin ang mga sumusunod na kakayahan:
  - Panghinuha sa layunin, punto de bista, ideya at damdamin ng manunulat o ng mga tauhan
  - Pagtukoy sa mga detalye upang mabigyan ng katuwiran ang konklusyon
  - Paggawa ng sariling konklusyon bilang isang mambabasa
  - Paghinuha sa kalalabasan ng mga sunud-sunod na pangyayayri
  - Paggawa ng konklusyon mula sa isang grupo ng mga detalye, halimbawa, at ebidensiya o patunay

4. Pagpapahalaga

- Hikayatin ang mga mag-aaral na tukuyin ang kahalagahan ng mapanuring pagbabasa sa pamamagitan ng tanong na:

Bakit kailangan kong maging mapanuring mambabasa?

- Bigyan ng pagkakataon ang ilang piling mag-aaral na ipaliwanag ang kanilang opinyon sa klase. Halimbawa ng mga maaaring kasagutan ay: 1) upang lalong mabuting maunawaan ang binasa; 2) upang maging kasiya-siya ang karanasan sa pagbabasa; 3) upang maunawaan ang layunin at damdamin ng may akda at iba pa.

5. Paglalapat

- Ipabasa ang teksto ng awitin na “Maging Sino Ka Man”.

Ang pag-ibig ay sadyang ganyan
Tiwala sa isa't isa'y kailangan
Dati mong pag-ibig wala akong pakialam
Basta't mahal kita kailan pa man

Huwag kang mag-isip ng ano pa man
Mga paliwanag mo'y di ko kailangan
At kahit ano pa ang iyong nakaraan
Mamahalin kita maging sino ka man

Mahal kita, basta't mahal kita
Iniisip nila ay hindi mahalaga
Mahal kita maging sino ka man.

- Pasagutan sa papel ang mga sumusunod:
  - Ano ang punto de bista ng may akda?
  - Anu-ano ang mga ideya na ipinapahayag ng teksto?
  - Paano ipinahayag ang mga ideya?
  - Ano ang pangkalahatang damdamin sa teksto?
Magtala ng 5 salita o mga salita na nagpapahayag ng damdaming ito.
  - Ano sa palagay mo ang layunin ng may akda ng teksto?
  - Kanino kaya iniaalay ng may akda ang teksto na ito?
  - Bakit kaya sinabi ng may akda ang katagang:

“Huwag kang mag-isip ng ano pa man, mga paliwanag mo'y di ko kailangan.”
  - Ano sa palagay mo ang magiging tugon ng tao na inaalayan ng teksto na ito?
- Lagumin ang mga sagot. Bigyan ng pagkakataon ang ilan na magbahagi ng kanilang mga sagot.
- Ipaawit ang teksto.

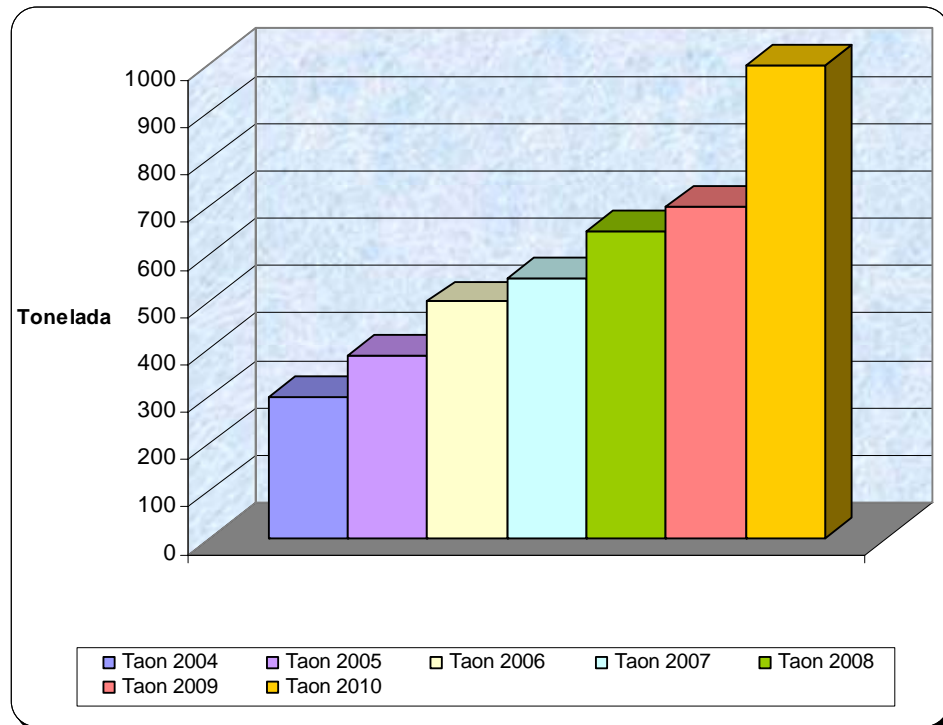
IV. PAGTATAYA

- Ipagawa ang gawain sa “Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan” sa pahina 21-22. Ito ay susukat sa kasalukuyang kakayahan ng mga mag-aaral na gamitin o isagawa ang mga tinatalakay na estratehiya sa mapanuring pagbabasa.
- Hayaang bigyan ng mga mag-aaral ang kanilang sarili ng dalawang puntos ayon sa pamantayan sa pag-iiskor sa Modyul sa pahina 22.

Ihambing ang iskor sa Modyul upang malaman kung mapanuring mambabasa na nga ba sila o kailangan pa nila ng karagdagang pagsasanay.

- Pag-aralan ang *graph* sa ibaba na nagpapakita ng tala o projection ng taunang dami ng basura na napoprodyus ng mga naninirahan sa Siyudad Masagana.

Produksiyon ng Basura sa Siyudad Masagana

Mga Detalye:

- 10,000 ang naninirahan sa Siyudad Masagana
- 10-15% ang inaasahang laki ng populasyon sa bawat taon.
- 50 tonelada lamang ang kapasidad ng tambakan ng basura sa siyudad at wala nang iba pang maaaring pagtapunan ng basura.

Mga Tanong:

- Ano ang pinakamalaking suliranin ng siyudad tungkol sa basura sa kasalukuyan?
- Mula Taong 2004-2010, bakit kaya padami nang padami ang basurang kailangang itapon ng Siyudad Masagana? Bakit?
- Ano sa palagay mo ang magiging sitwasyon ng pagtatapon ng basura sa Siyudad Masagana sa Taong 2011?
- Anu-anong detalye ang sumusuporta sa iyong sagot?

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Hikayatin ang mga mag-aaral na sikaping makapagbasa, makapakinig o makapanood ng balita o anunsiyo ng gobyerno sa dyaryo, radyo at telebisyon.
- Ibigay ang mga batayang tanong:
  - Tungkol saan ang balita o anunsiyo?
  - Sumasang-ayon ka ba sa iyong nabalitaan? Bakit at bakit hindi?
- Ipatala ang buod ng balita sa papel at ipabahagi ang kanilang karanasan sa susunod na sesyon.
- Magdala ng mga babasahin na maaaring suriin kagaya ng liham, lumang dyaryo, mga magasin at iba pa.

Mapanuring Mambabasa Ka Ba?

Session Guide Bilang 3

I. MGA LAYUNIN

1. Nasusuri ang mga impormasyon at ideya bilang batayan sa wastong paghuhusga at pagpapasiya
2. Naipahahayag ang malikhaing ideya at pasya bunga ng kritikong pag-iisip

II. PAKSA

- a) **Aralin 3:** Ang Kaugnayan at Halaga ng mga Ideya, pp. 23-28

Pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay:

Malikhaing pag-iisip, mabisang pakikipagtalastasan

- b) **Mga Kagamitan:** brown paper, markers, tape, bond paper, mga tsart, mga lumang dyaryo at iba pang babasahin

III. PAMARAAN

a) Panimulang Gawain

1. Balik-aral/ Pagganyak

- Magpaawit ng ilang “action songs” at masisiglang awitin.
- Kumustahin ang mga mag-aaral at tanungin ang mga ito tungkol sa mga balita o anunsiyo na kanilang naitala. (Ang gawaing ito ay takdang karagdagang gawain para sa kanila na pinagkasunduan sa nakaraang sesyon.)
- Hayaang magpalitan ng tala ang mga mag-aaral.

b) Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Pangkatin ang mga mag-aaral na may 4-5 na kasapi.
- Pabuksan ang Modyul sa pahina 23 sa bahaging “Subukan Natin ito”. Ipapangkat ang mga salitang nakasaad doon na naglalarawan sa mga impormasyon at ideya. Ipapangkat ang mga ito sa positibo at negatibo sa talakayan.

Positibo	Negatibo
lohikal interesante magkakaugnay sapat mapakikinabangan angkop kumpleto maisasagawa	imperpekto mahina ilohikal hindi maisasagawa depektibo walang kaugnayan walang silbi

Ang mga salitang nasa kanan ng talahanayan ang naglalarawan sa impormasyon na negatibo ang epekto sa pag-iisip ng isang tao.

Ang mga salitang nasa kaliwa ng talahanayan naman ay mga positibo at naglalarawan sa impormasyong makatutulong sa atin upang gumawa ng mga pasiya at baguhin ang ating kilos.

2. **Pagtatalakayan 1**

- Pabuksan muli ang Modyul sa pahina 24. Talakayin ang mga “Pamantayan sa Pagsusuri sa Halaga o Kaugnayan ng mga Ideya sa Isang Babasahing Teksto”.
- Gamit ang pamantayan, ipatukoy sa mga mag-aaral kung ang balita o anunsiyo na itinala ng kanilang kamag-aral sa pag-uumpisa ng klase ay may halaga o wala.
- Batay sa pamantayan, bigyan ng iskor ang sinuring balita o anunsiyo. Ibalita sa kamag-anak kung ang ideya sa tala ay may malaking halaga o wala.
- Ipalagay sa *portfolio folder* ang kanilang mga tala.

Pagtatalakayan 2

- Para sa araling ito, makipag-ugnayan nang mas maaga sa malapit na pampublikong aklatan o Barangay Reading Center. Maaari ring hilingin sa tagapangasiwa ng Mobile Library (kung mayroon nito sa lugar) upang magamit ang mga babasahin sa araw ng pagtatalakay ng aralin na ito.
- Hikayatin ang mga mag-aaral na gawin ang pag-aaral sa aklatan.

- Maghanda ng mga kopya ng “Criteria Sheet Para sa Pagsusuri ng mga Babasahin” na matatagpuan sa pahina 25 ng Modyul. (Ang bersiyon na nakasaad dito ay nagtataglay ng kaunting pagbabago o “revision”.)

Criteria Sheet Para sa Pagsusuri ng mga Babasahin		
Pamagat ng babasahin: _____ Author o may akda: _____ Paksang Tinalakay: _____		
Sagutan ang mga sumusunod na mga tanong pagkatapos basahin ang bawat teksto o babasahin	Lagyan ng tsek	Husga
1. Ang mga ideya ba sa teksto ay lohikal na nakaayos? 2. May mga hindi tama o hindi sapat ba na impormasyon na makikita sa teksto? 3. Mapupukaw ba ng paglalahad ng mga ideya ang iyong atensiyon upang ipagpatuloy mo ang pagbabasa? 4. May mga detalye ba na walang kaugnayan? 5. Magkakaugnay ba o naiintindihan ba ang mga ideya? 6. May sapat bang detalye upang maitaguyod ang mga ibinigay na paglalahat o <i>generalizations</i> ? 7. Mapakikinabangan mo ba bilang isang mambabasa ang mga ideya? 8. May mga mahihina bang punto na nais mong talakayin sa manunulat? 9. Angkop ba ang mga ginamit na salita? 10. Sapat na ba ang mga data o detalye upang magkaroon ng saysay ang teksto? 11. May mga ideya ka bang nakita na ilohikal kaya nahirapan kang mahinuha ang kalalabasan o pagtatapos ng mga nabanggit na pangyayari? 12. May mga depektibo o nakadududa bang ideya sa akda? 13. Ang mga isinaaad bang ideya ay magagamit sa mga sitwasyon sa tunay na buhay?		

- Isa-isang pag-usapan ang mga *criteria* o batayan. Sikaping maging pantay-pantay ang pagkakaunawa ng lahat sa bawat *criterion*.
- Hayaang magtanong ang mga mag-aaral kung may detalye na hindi nila maunawaan.
- Sagutin ang mga tanong o kaya ay magkaroon ng nagkakaisang paninindigan sa bawat *criterion*.

- Pangkatin ang mga mag-aaral na may 3-4 na kasapi bawat pangkat.
- Sa bawat pangkat, ipasuri ang limang uri ng artikulo o teksto mula sa iba't ibang uri ng babasahin gamit ang Criteria Sheet. Gumamit ng Criteria Sheet sa bawat artikulo o teksto. Sikaping pumili ng mga artikulo mula sa iba't ibang uri ng babasahin kagaya ng dyaryo, magasin, aklat, pamphlet, liham at iba pa.
- Bigyan ng sapat na panahon ang lahat na suriin ang kanilang napiling teksto o babasahin. Hayaang pagusap-usapan ng mga kasapi ang kanilang mga napiling teksto habang sinusuri ang mga ito.
- Ipaulat ang mga resulta ng pagsusuri ng bawat pangkat sa klase.

3. Paglalahat

- Lalagumin ng IM ang mga mahahalagang natagpuan ng mga mag-aaral o mga "findings" mula sa pagsusuri. Ipabasa ito sa lahat.
- Hikayatin ang mga mag-aaral na ibahagi ang mga makabuluhang karanasan nila sa pagsusuri.

4. Pagpapahalaga

- Ipasulat sa journal ng mga mag-aaral ang kanilang sariling pagpapahalaga sa aralin.
- Papunuan ang mga sumusunod na pangungusap:

Natutunan ko sa araling ito na _____.

Mahalaga ang masinop na pagsusuri ng impormasyon dahil ____.

Isasagawa ko sa pang araw-araw na buhay ang mga kakayahan na natutunan ko sa aralin upang _____.

5. Paglalapat: *Pagpapayaman ng mga pamantayan*

- Hayaang balikan ng mga mag-aaral ang 2 pamantayan na kanilang ginamit sa pagsusuri.
- Suriin ang bawat pamantayan o *criterion*. Pag-usapan sa pangkat ang mga maaari pang ipadagdag na pamantayan batay sa kanilang karanasan sa pagsusuri.

IV. PAGTATAYA

- Gumupit ng isang bahagi ng diyaryo na editoryal o opinyon ng mambabasa.
- Ipasuri ito sa mga mag-aaral gamit ang pinagyaman na Criteria Sheet.
- Hayaang husgahan ng mga mag-aaral ang mga kahalagahan nito gamit ang mga salitang positibo at negatibo na talahanayan.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Hikayatin ang mga mag-aaral na lalo pang magsanay sa pagsusuri ng mga babasahin gamit ang pinagyaman na pamantayan at Criteria Sheet.
- Ipasuri ang 5 teksto na matatagpuan sa iba't ibang bahagi ng diyaryo:
  - Editorial
  - Balitang isports
  - Taya ng panahon
  - Entertainment
  - Anunsiyo o patalastas

(Mahalaga na suriin ang pahayagan dahil isa ito sa pinaka popular na babasahin na pinagbabatayan ng desisyon ng maraming tao.)